

Olena NEVMERZHITSKA,

orcid.org/ 0000-0002-9911-9735

Ph D hab. (Education), Professor at the Department

General Pedagogy and Pre-School Education

in Drohobych Ivan Franko Pedagogical University (Ukraine, Drohobych) nhelen750@gmail.com

Mykola HALIV,

orcid.org/ 0000-0001-7068-3124

Ph D (Education), Associate Professor at the Department of History of Ukraine in Drohobych Ivan

Franko State Pedagogical University

(Ukraine, Drohobych) halivm@yahoo.com

THE STATUTE OF THE INDUSTRIAL SCHOOL IN DROHOBYCH (1888) AS A HISTORICAL SOURCE

The article's purpose consists in the publication of the statute of the Industrial school in Drohobych (1888) and presentation of its archeographical characteristic. The history of development and activity basis of the Industrial school in Drohobych which had the status of an auxiliary («evening») educational institution is shortly clarified. The content of the Industrial school's statute and, thereby, this document's representativeness as a historical source is analyzed.

Key words: *Industrial school, statute, Drohobych, a historical source, the Pedagogical society.*

Олена НЕВМЕРЖИЦЬКА,

доктор педагогічних наук, доцент,

професор кафедри загальної педагогіки та дошкільної

освіти Дрогобицького державного педагогічного

університету імені Івана Франка (Україна,

Дрогобич) nhelen750@gmail.com

Микола ГАЛІВ,

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри історії України Дрогобицького державного

педагогічного університету імені Івана Франка (Україна, Дрогобич) halivm@yahoo.com

СТАТУТ ПРОМИСЛОВОЇ ШКОЛИ В ДРОГОБИЧІ (1888) ЯК ІСТОРИЧНЕ ДЖЕРЕЛО

Мета статті полягає в публікації статуту Промислової школи в Дрогобичі (1888) та його археографічній характеристиці. Коротко розкривається історія виникнення та засади діяльності Промислової школи в Дрогобичі, яка мала статус допоміжного («вечірнього») навчального закладу. Аналізується зміст статуту Промислової школи, а відтак репрезентативність цього документу як історичного джерела.

Ключові слова: *Промислова школа, статут, Дрогобич, історичне джерело, Педагогічне товариство*

Елена НЕВМЕРЖИЦКАЯ,

доктор педагогических наук, доцент, профессор кафедры общей педагогики и дошкольного

образования Дрогобычского государственного педагогического университета имени Ивана

Франко (Украина, Дрогобыч) nhelen750@gmail.com

Николай ГАЛИВ,

кандидат педагогических наук, доцент кафедры истории Украины Дрогобычского государ-

ственного педагогического

университета имени Ивана Франко (Украина, Дрогобыч) halivm@yahoo.com

УСТАВ ПРОМЫШЛЕННОЙ ШКОЛЫ В ДРОГОБЫЧЕ (1888) КАК ИСТОРИЧЕСКИЙ ИСТОЧНИК

Цель статьи заключается в публикации устава Промышленной школы в Дрогобыче (1888) и его археографической характеристике. Коротко раскрывается история возникновения и основы деятельности Промышленной школы в Дрогобыче, которая имела статус вспомогательного («вечернего») учебного заведения. Анализируется содержание устава Промышленной школы, а затем репрезентативность этого документа как исторического источника.

Ключевые слова: Промышленная школа, устав, Дрогобыч, исторический источник, Педагогическое общество

Problem statement. The publication of sources for the study of the history of education in Drohobych, which has been planned by the Department of Ukrainian History of Ivan Franko State Pedagogical University in Drohobych, includes, among other tasks, the processing of as many as possible documents concerning the activity of the town's educational institutions. The aforementioned Industrial school, which was one of the first schools of such a kind in Galicia, occupied an important place in the end of the XIX – beginning of the XX centuries. Its activity was regulated not only by the nation-wide and local land normative acts, but also by its own statute.

The analysis of recent researches. A selected historiography of education of eastern Galicia has been analysed by B. Yanyshyn (Yanyshyn, 2017). Different aspects of functioning of professional education in Galicia during the investigated period have been studied by H. Bilavych (Bilavych, 2015), E. Klios and M. Shved (Klios, Szwed, 1996). The activity of the Industrial school in Drohobych was shortly elucidated by the Polish researcher Yerzy Krawczyk in his monograph (Krawczyk, 1995: 29, 40, 55, 69–71, 79, 83). He also made mentions of this establishment in a number of his later articles (Krawczyk, 1989; Krawczyk, 1997; Krawczyk, 2008; Krawczyk, 2015). It should be noticed, that at present no complete research on the history of Drohobych Industrial school exists.

The article's purpose is to publish the Statute of Drohobych Industrial school (1888) and to characterise it in terms of a historical source.

The statement of the basic material. The establishment of the Industrial school in Drohobych was caused by a considerable development of workmanship and industry, – first of all, of the oil-extracting one, in Drohobych county of Austrian Galicia in the end of the XIX – beginning of the XX centuries. As is known, the Austrian government almost did not pay attention to the development of industrial education, so, this mission was laid down on the shoulders of the public and private persons who understood the need of education of qualified workers. In fact, it was the Polish Pedagogical society which had its centre in Drohobych since 1868, and the local Loan society, that appeared the initiators of establishment of the Industrial school in Drohobych. Already on November 29th, 1882 the first statute of the Industrial school had been confirmed, but, unfortunately, it did not survive to our time. Meanwhile, on February 24th, 1883 the ministry of confessions and education in Vienna (hence, MCE) gave its permission for the school's activity and charged that certain changes should be made in its statute (CSHAUL. Fund 146. Description 51a. Case 558. Pp. 16, 27).

The administrative authorities, namely, Drohobych county council, Drohobych city (“gmina”) council, and also Galician Diet took to the issue of the school's maintenance. According to the school's budget drawn on October 3rd, 1885, for its maintenance 1080 zlotys (florins) were allocated, from which sum 500 zlotys were given by the Galician Diet, 100 zlotys were given by Drohobych city council, the county council and the Loan society gave each 50 zlotys, 20 zlotys were given by the Pedagogical society's centre. The remaining means came from other sources, such as donations, book sales, etc. However, the expenses on school were planned at the rate of 1427 zlotys. The school felt a shortage of costs, for which reason the school's management often had to address for help the imperial deputy of Galicia, Drohobych county starosta (CSHAUL. F. 146. D. 51a. C. 558. P. 4, 10, 12–13, 18).

The school consisted of four departments: preparatory, additional education, professional school of decorative carpentry and professional school of oil mining. For each of the departments a curriculum was made, which earliest copy was dated June 2nd, 1886. The contingent of school pupils was gradually increasing: from 90 in 1883 to 140 in 1886. By the permission of the city council, the school occupied

five rooms in two houses of the city's elementary school in Truskavetska Street. The classes were conducted in the second half of day, even at evening hours – by gas illumination (CSHAUL. F. 146. D. 51a. C. 558. Pp. 6–9, 12 b, 22–22 b).

In accordance with a MCE rescript, Zygmund Kunstman, professor of Drohobych real gymnasium named after Emperor Francis Joseph I, was appointed the school headmaster on October 4th, 1883. Some other gymnasium professors and lecturers worked as teachers in this school (for example, Ph D Tomasz Gavenda, Antoni Pazdrovsky, Sebastian Polak, Vasył' Sanat, Antoni Stefanovych, Emil Urbanovych), as well as some teachers of the local elementary school: Rudolf Garlender, Mykola Kumanets, Karol Rybotytskyi, Antoni Stankevych, Vasył' Stoyalovskyi (CSHAUL. F. 146. D. 51a. C. 558. Pp. 23–23b). The school affairs were supervised not only by the headmaster alone, but also by the school administration board, which consisted of four delegates, namely, from the organisation of founders, Drohobych burgomaster, the city council's delegate and a delegate of those industrialists whose workers studied in the school.

The statute of the Industrial school under analysis here has come to us in two copies which are kept in the fund of Galician Province (F. 146) of the Central State Historical Archive of Ukraine in Lviv (abbr., CSHAUL). It should be noticed, that on the document there is no date. However, as is indicated in the accompanying note from the school administration board to Galician Province Government, the statute was had been written on 4 January, 1888 and some days later was sent into the Regional commission of industrial affairs which had to submit the document for approval to the MCE (CSHAUL. F. 146. D. 51a. C. 558. P. 24). By all probability, the statute authors were the members of the school administrative board, in particular, A. Toronskyi, the chairman of the centre of the Pedagogical society of that time in Drohobych (his signatures appear on all the correspondence items of that time, which concern the school's affairs).

The statute of the industrial school so defined the aim of the establishment: to give craftsmen and industrial workers a possibility of receiving the necessary professional knowledge. Actually, the school had the character of an “evening” educational institution. The statute defined the school's structure, beginning and end of a school year, week schedule of classes, holidays. In § 4 the question of rules of enrolment of pupils was treated. As a matter of fact, according to the Austrian legislation all pupils of masters-handicraftsmen without exception should attend the school. The preparatory department accepted pupils without any preparation whatsoever, the department of additional education and professional school of decorative carpentry accepted pupils who had a certificate of finishing (with a sufficient success) a 4-class elementary school or the Industrial school's preparatory department. The professional school of oil mining enlisted those who had finished three classes of secondary school or had passed the entrance examination.

Besides, the statute defined the curriculum for the preparatory department where the term of reception of education was three years, and for the additional education department in which it was necessary to study for two years. Religion study, the Polish language, arithmetics, drawing, geography were the major subjects taught in the preparatory department; the Polish and German languages, arithmetics, drawing, physics, history and geography, and trading accountancy were the basic subjects in the additional education department. Besides, it was possible to study the following supplementary subjects: theory of building, theory of mechanics, chemistry, commodity studies, the Ukrainian language, and gymnastics. The training was conducted in the Polish language. By the end of the year examinations and an exhibition of student's products (§ 7–12) were organised. The school maintained an industrial museum (§ 13).

Thus, the statute regulated the system of school management, in particular, the staff and authorities of the administrative board, functions of its headmaster and teachers (§ 14–19). It is interesting, that the headmaster of the school was elected not by the administrative board, but by the teachers, – by a majority of votes present during the elective session. In case of the dismissal of the headmaster, the eldest teacher was obliged to take his post temporarily. Teachers were appointed by the administrative board and confirmed by the MCE.

The last clauses of the statute defined a source of financing of the establishment, specified to whom the highest supervision over it belonged, and also regulated the fate of the property of the school in case of its liquidation (§ 20–24). It is noteworthy, that the statute in that case provided the designation of the

school premises for educational purposes. Eventually, it is necessary to underline that this statute of the Industrial school was not the last one: in 1893 the school's administrative board worked out a new statute (CSHAUL. F. 146. D. 51a. C. 721. Pp. 5–14).

The conclusions. Hence, the 1888 statute of Drohobych Industrial school, which has been published here, is a representative historical source which provides an opportunity to form the understanding of the purpose, structure, training's content, administrative and financial bases of activity of schools of this kind in Galicia in the end of the XIX century. The body of the document is published in the original (in the Polish language) and with the observance of modern requirements of archeography.

The document

P. 26

Statut

Szkoły przemysłowej uzupełniającej w Drohobyczu

§ 1. Celem szkoły przemysłowej uzupełniającej jest podać rękodzielnicom i przemysłowcom sposobność do nabywania wiadomości potrzebnych do korzystnego wykonywania i udoskonalenia rozmaitych gałęzi przemysłu krajowego.

§ 2. Szkoła składa się:

- a) z oddziału przygotowawczego
- b) z oddziału dla nauki uzupełniającej
- c) ze szkoły fachowej dla ozdobnego stolarstwa
- d) ze szkoły fachowej dla górnictwa naftowego

Przepisy, dotyczące urządzenia i rozkładu nauki, zawiera[ja] plan naukowy, zatwierdzony przez c.k. Ministerstwo wyznań i oświaty.

§ 3. Rok szkolny zaczyna się d. 1 października, kończy 31 maja.

Nauka odbywa się: w niedzielę od g. 2 do 6 ½ po południu

we wtorek » » 6 » 8 » »

we środę » » 6 » 8 » »

» czwartek » » 5 » 8 ½ » »

Wolne od nauki są następujące dni świąteczne: Wszystkich Świętych, Boże Narodzenie ob. łac. (3 dni), ob. gr. (4 dni), Nowy Rok obu obrz., Jordan, Zwiastowanie P. Maryi obu obrz., Wielkanoc obu obrz. od Wielkiego Czwartku do Wtorku Wielkanocnego włącznie, Zielone Świątki obu obrz. i Boże Ciało.

§ 4. Wpisy uczniów do szkoły trwają od 20 września do 15 października, późniejsze przyjęcie zawiśło od egzaminu wstępnego.

Do oddziału przygotowawczego przyjmuje się uczniów bez wszelkiego przygotowania, lub też niedostatecznie przygotowanych do oddziału dla nauki uzupełniającej. Przyjęcie do oddziału dla nauki uzupełniającej i do szkoły fachowej dla ozdobnego stolarstwa zawiśło od wykazania się świadectwem ukończonej z postępowaniem dostatecznym 4 klasy szkoły ludowej, lub ukończenia oddziału przygotowawczego szkoły przemysłowej, lub wreszcie od pomyślnego wyniku egzaminu wstępnego. Do szkoły fachowej dla górnictwa naftowego wymaga się ukończenia z pomyślnym skutkiem 3 klasy szkoły średniej lub egzaminu wstępnego.

Egzamin wstępny odbywa się w obecności kierownika i dwóch nauczycieli. Uchwała zapada większością głosów.

Kierownik szkoły przemysłowej może zażądać od majstra przyrzeczenia ustnego lub na piśmie, że nie będzie swemu uczniowi przeszkadzał w uczęszczaniu do szkoły.

§ 5. Do uczęszczania na naukę w szkole przemysłowej obowiązani są wszyscy uczniowie rzemieślnicy. Wolni są od tego obowiązku ci, którzy szkołę przemysłową ukończyli, albo mogą się wykazać wiadomościami odpowiadającymi zakresowi nauk w tej szkole udzielanych. Uczeń rzemieślniczy, przyjęty do szkoły, obowiązany jest uczęszczać na naukę regularnie, zachowywać się podczas godzin szkolnych przyzwoicie, oszczędzać sprzętów szkolnych i przyborów naukowych i być posobnym przepisom szkolnym.

Uczniowie, którzy już szkołę przemysłową ukończyli, również czeladnicy mogą uczęszczać na naukę pewnych przedmiotów.

§ 6. Kierownik szkoły zawiadamia majstrów za pomocą książeczek odpowiednich, czy ich uczniowie do szkoły regularnie uczęszczają. Uczniów, którzy szkołę opuszczają, podaje się do wiadomości Zarządu szkolnego, a ten wezwie majstrów ustnie lub piśmiennie, by uczniów swych do pilnego uczęszczenia do szkoły zmusili. Jeśli upomnienia

P. 26 b

nie pomogą, Zarząd szkolny uda się do władzy politycznej, która do opieszalych lub niechętnych odnośnie zastępuje przepisy.

§ 7. Kurs nauk w oddziale przygotowawczym trwa trzy lata i obejmuje następujące przedmioty

	rok I	rok II	rok III	
a)	religia w połączonych trzech latach			1 godz. tyg.
b)	język polski2 godz. tyg.	język polski ...2 godz. tyg.	j. polski	1 » »
c)	rachunki 1 godz. tyg.	rachunki 1 » »	j. niemiecki ...	1 » »
d)		rysunki 1 » »	geografia	1 » »
e)		kaligrafia 1 » »	rachunki	1 » »
f)			rysunki	1 » »
g)			kaligrafia	1 » »

Kurs w oddziale dla nauki uzupełniającej trwa dwa lata i obejmuje przedmioty obowiązkowe i nadobowiązkowe.

Przedmioty obowiązkowe są:

	rok I	rok II	
a)	język polski1 ½ godz. tyg.	j. polski	1 ½ godz. tyg.
b)	» niemiecki1 » »	» niemiecki	1 » »
c)	rachunki1 » »	rachunki	1 » »
d)	rysunki1 » »	rysunki (razem z I r. 1 godz., osobno 2 g.)	3 » »
e)	fizyka 1 » »	historia i geografia	1 » »
f)	geografia i historia.....1 » »	rachunkowość kupiecka.....	1 » »
g)	rachunkowość kupiecka...1 » »		

Przedmioty nadobowiązkowe:

- a) dla uczniów oddziału dla nauki uzupełniającej
1. Chemia stosowana do przemysłu 2 godz. tyg.
 2. Teoria budownictwa i rysunki budownicze 4 » »
 3. Teoria mechaniki i rysunki mechaniczne4 » »
 4. Towaroznawstwo 2 » »
- b) dla wszystkich
1. Język ruski 1 godz. tyg.
 2. Gimnastyka1 » »

Zarząd szkoły może liczbą godzin stosownie pomnożyć. Uczniowi, zapisanemu na przedmioty obowiązkowe, wolno się zapisać na jeden lub więcej przedmiotów nadobowiązkowych. W szkole fachowej dla ozdobnego stolarstwa trwa nauka cztery (4) lata, w szkole dla górnictwa naftowego dwa lata.

§ 8. Językiem wykładowym jest język polski.

§ 9. Wykłady mają być popularne, do pojęcia uczniów zastosowane i o ile możliwości objasniiane na okazach lub rysunkiem.

§ 10. Uczniowie wolni są od wszelkich opłat.

§ 11. Popis publiczny odbędzie się zawsze przy końcu roku szkolnego. Prace uczniów z zakresu stylistyki, rachunków, rysunków, modelowania i prowadzenia ksiąg będą przy tej sposobności wystawione na widok publiczny.

Na końcu roku szkolnego otrzymają uczniowie, jeśli tego zażądata, poświadczenie co do zachowania się, uczęszczania do szkoły i postępu w naukach, a po ukończeniu szkoły świadectwo.

§ 12. Wystawa wyrobów szkolnych może być od czasu do czasu urządzona za inicjatywą Zarządu szkolnego i poprzednim porozumieniem się z założycielami.

P. 27.

§ 13. Muzeum przemysłowe, zawierające najcelniejsze wyroby krajowe i zagraniczne dla ułatwienia nauki starać się będą założyciele urzędzić. Muzeum to będzie przystępne i dla szerszej publiczności.

§ 14. Zarząd szkoły składa się:

- a) na podstawie statutu pierwotnego z d. 29 listopada 1882 r.
 1. z 2 delegatów Towarzystwa pedagogicznego w Drohobyczu
 2. z 2 delegatów Towarzystwa Zaliczkowego stowarzyszenia zareg. z n.p. w Drohobyczu
 3. z 1 delegata Rady gminnej drohobyckiej
 4. z kierownika szkoły
- b) na podstawie rozporządzenia c.k. Ministerstwa W. i O. z 24 lutego 1883 l. 3674
 1. z burmistrza miasta Drohobycza
 2. z delegata przemysłowców, których czeladź ucześnie do szkoły
 3. z delegatów tych korporacji i funduszy, które łożą najmniej 100 zł. a.w. co roku na szkołę.

Członkowie Zarządu szkolnego urzędują trzy lata, ustępujący mogą być na nowo wybrani. Zarząd wybiera z pośród siebie przewodniczącego, jego zastępcę, skarbnika i sekretarza. Za czynności swe nie pobierają członkowie Zarządu żadnego wynagrodzenia.

§ 15. Zarząd szkolny zawiadamia Radę szkolną krajową i Ministerstwo W. i O. o wyborze nauczycieli i kierownika szkoły. Tymże władzom przedkłada on w swoim czasie program nauki każdego roku szkolnego i sprawozdania tak swoje, jak i kierownika szkoły.

§ 16. Czynności Zarządu szkolnego są: 1. Zarządzanie funduszami, wyznaczonymi rocznie na utrzymanie szkoły, na urządzenie i zaopatrzenie muzeum i gabinetu, biblioteki szkolnej i zakupno wszelkich potrzeb naukowych, narzędzi, modeli, materiałów według wniosków kierownika szkoły.

Przedmioty zakupione z subwencji c.k. Ministerstwa W. i O. są własnością tegoż Ministerstwa.

2. Ułożenie szczegółowego planu nauki w pierwszym miesiącu każdego roku i przedłożenie z końcem każdego roku szkolnego dokładnego sprawozdania o rozwoju zakładu i postępach młodzieży tak dla Towarzystwa pedagogicznego, Towarzystwa Zaliczkowego stowarzyszenia z n.p. w Drohobyczu, Rady gminnej drohobyckiej, jako też dla Wydziału Krajowego, c.k. Rady szkolnej krajowej i c.k. Ministerstwa wyznań i oświaty.

3. Przedstawienie wniosków w celu postępowego udoskonalania organizacji szkoły, które o ile dotyczą zasadniczych zmian, założycielom przedłożone a przez Wysokie Władze nadzorcze (§§ 22, 23) zatwierdzone być muszą.

4. Mianowanie odpowiednich sił nauczycielskich i porozumienie się z nimi co do wynagrodzenia.

Posiedzenia Zarządu odbywają się raz na miesiąc, nadzwyczajne posiedzenie może zwołać przewodniczący wedle uznanej potrzeby, a musi je zwołać, jeśli tego zażąda dwóch członków Zarządu lub grono nauczycielskie. Uchwały zapadają większością głosów; w razie równości głosów rozstrzyga przewodniczący.

§ 17. Członkowie Zarządu mają prócz obowiązków w § 16 wymienionych, a gremium przysługujących, obowiązek doglądania lekcji w szkole przemysłowej i porządku w sposób, jaki w porozumieniu z kierownikiem szkoły zostanie uchwalony.

Spostrzeżeń swych winni w nieobecności uczniów udzielić kierownikowi, a gdyby tenże nie chciał takowych uwzględnić, Zarządowi szkoły. Mieszać im się bezpośrednio do nauki i karności nie wolno.

§ 18. Kierownik szkoły, obierany przez grono nauczycielskie większością głosów obecnych, zastępuje szkołę na zewnątrz, prowadzi kancelarię i korespondencję, przyjmuje uczniów i wydaje tymże na żądanie poświadczenia i świadectwa (§ 11).

P. 27 b.

Do niego też należy utrzymanie wewnętrznego porządku i karność w szkole, oraz kierunek naukowy. Władzom rządowym i krajowym on odpowiada za stan szkoły i środki naukowe, a w obrębie uchwał Zarządu prowadzi całą jej administrację. Kierownik jest płatny w miarę funduszków (§ 16.4). Posada jego jest stała. Jest on członkiem Zarządu i o ile nie należy do funkcjonariuszów wymienionych w § 14 lit. a 1, 2, 3, lit. b 1, 2, 3, ma w nim głos doradczy we wszystkich sprawach, które jego osoby dotyczą.

§ 19. Nauczyciele pod przewodnictwem kierownika szkoły, stanowią grono, które co roku odbywa cztery posiedzenia w sprawach dotyczących szkoły. Protokoły posiedzeń mają być przedłożony Zarządowi szkoły.

O wykluczeniu ucznia stanowi Zarząd.

Gronu nauczycielskiemu przysługuje prawo wyboru kierownika szkoły. W razie jego ustąpienia najstarszy wiekiem zwołuje grono, które na nowo większością głosów obecnych wybiera. Nauczyciele mianuje Zarząd szkoły, a zatwierdza c.k. Ministerstwo wyznań i oświaty. Za pracę swoją mają pobierać w miarę funduszków wynagrodzenia z dołu (§ 16.4).

§ 20. Rachunki i kasę szkoły prowadzi skarbnik przez Zarząd wybrany (§ 14). On kwituje z wszelkich dochodów i wypłaca należności za asygnatą przewodniczącego lub kierownika szkoły (§ 18).

§ 21. Koszty utrzymania szkoły ponoszą:

1. c.k. Ministerstwo wyznań i oświaty
2. Fundusz krajowy
3. Rada powiatowa w Drohobyczu
4. Rada gminna w Drohobyczu
5. Towarzystwo Zaliczkowe stow. zareg. z n.p. w Drohobyczu
6. Oddział Towarzystwa pedagogicznego w Drohobyczu
7. Ewentualnie inne instytucji i osoby prywatne

§ 22. Nadzór nad szkołą przysługuje Wydziałowi Krajowemu względnie Komisji Krajowej dla spraw przemysłu domowego i rękodzielniczego, c. k. Radzie szkolnej krajowej i c.k. Ministerstwu wyznań i oświaty.

§ 23. Zarządowi szkoły przysługuje prawo zmienić ten statut z własnej inicjatywy. Wnioski do zmiany muszą być przedłożone założycielom i zatwierdzone ze strony c.k. Ministerstwu wyznań i oświaty.

§ 24. W razie rozwiązania tej szkoły majątkiem jej, o ile nie jest własnością c.k. Ministerstwu wyznań i oświaty, zarządzają założyciele tj. Oddział Towarzystwa pedagogicznego w Drohobyczu i Towarzystwo Zaliczkowe stowarzyszenie zareg. z n.p. w Drohobyczu. W razie, gdyby jedno z nich lub obydwie istnieć przestały, w prawa ich wchodzi Rada gminna miasta Drohobycza. Majątek ma być obrócony na cele naukowe.

Historical source: Central State Historical Archive of Ukraine in Lviv. Fund 146. Description 51a. Case 558. Pages 26–27 b.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ І ЛІТЕРАТУРИ

Білавич, 2015 – Білавич Г. Теорія і практика виховання господарської культури учнів та дорослих у Західній Україні (друга половина XIX – початок 40-х рр. XX ст.). Івано-Франківськ: НАІР, 2015. 740 с.

ЦДІАУЛ – Центральний державний історичний архів України у Львові.

Янишин, 2017 – Янишин Б. Східногалицьке шкільництво автономічної доби у вибраній польській історіографії // Східноєвропейський історичний вісник. 2017. Вип. 5. С. 8 – 14.

Кłos, Szwed, 1996 – Кłos E.S., Szwed M.S. Українське szkolnictwo zawodowe w Galicji // Galicja i jej dziełictwo. Rzeszów. 1996. T. 8. Myśl edukacyjna w Galicji 1772 – 1918. Ciągłość і zmiana. S. 353 – 361.

Krawczyk, 1989 – Krawczyk J. Rozwój polskiego szkolnictwa górniczego do roku 1939 // Zeszyty Naukowe AGH. Górnictwo. 1989. T. 13 (Z. 2). S. 133 – 166.

Krawczyk, 1995 – Krawczyk J. Galicyjskie szkolnictwo zawodowe w latach 1860 – 1918. Kraków: UNIWERSITAS, 1995. 287 s.

Krawczyk, 1997 – Krawczyk J. Początki szkolnictwa naftowego na ziemiach polskich // *Studia Historyczne*. 1997. R. XL. Z. 3 (158). S. 341 – 358.

Krawczyk, 2008 – Krawczyk J. Rola szkół zawodowych w rozwoju przemysłu galicyjskiego doby autonomicznej // *Galicja i jej dziedzictwo*. Rzeszów: Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego. 2008. T. 20. Historia wychowania: misja i edukacja. S. 241 – 253.

Krawczyk, 2015 – Krawczyk J. Szkolnictwo zawodowe – rzemieślniczo-przemysłowe, rolnicze i handlowe // *Galicja i jej dziedzictwo*. Rzeszów: Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego. 2015. T. 22: Szkolnictwo i oświata w Galicji 1772 – 1918. S. 105 – 122.

REFERENCES

Bilavych, 2015 – Bilavych H. Teoriia i praktyka vykhovannia hospodarskoi kultury uchniv ta doroslykh u Zakhidnii Ukraini (druga polovyna XIX – pochatok 40-kh rr. XX st.) [Theory and practice of upbringing the economic culture of students and adults in Western Ukraine (the second half of the XIX and early 40's of the XX century)]. Ivano-Frankivsk: NAIR, 2015. 740 s. [in Ukrainian].

CSHAUL – Tsentralnyi derzhavnyi istorychnyi arkhiv Ukrainy u Lvovi [Central State Historical Archive of Ukraine in Lviv].

Yanyshyn, 2017 – Yanyshyn B. Skhidnohalyske shkilnytstvo avtonomichnoi doby u vybranii polskii istoriografii [Eastern Galician schooling of the era of autonomy in the selected polish historiography] // *Skhidnoievropeiskyi istorychnyi visnyk*. 2017. Vyp. 5. S. 8 – 14. [in Ukrainian].

Kłos, Szwed, 1996 – Kłos E.S., Szwed M.S. Ukraińskie szkolnictwo zawodowe w Galicji [Ukrainian vocational education in Galicia] // *Galicja i jej dziedzictwo*. Rzeszów. 1996. T. 8. Myśl edukacyjna w Galicji 1772 – 1918. Ciągłość i zmiana. S. 353 – 361. [in Polish].

Krawczyk, 1989 – Krawczyk J. Rozwój polskiego szkolnictwa górniczego do roku 1939 [The development of Polish mining education until 1939] // *Zeszyty Naukowe AGH. Górnictwo*. 1989. T. 13 (Z. 2). S. 133 – 166. [in Polish].

Krawczyk, 1995 – Krawczyk J. Galicyjskie szkolnictwo zawodowe w latach 1860 – 1918 [Galician vocational education in the years 1860 – 1918]. Kraków: UNIWERSITAS, 1995. 287 s. [in Polish].

Krawczyk, 1997 – Krawczyk J. Początki szkolnictwa naftowego na ziemiach polskich [Beginnings of oil education in Poland] // *Studia Historyczne*. 1997. R. XL. Z. 3 (158). S. 341 – 358. [in Polish].

Krawczyk, 2008 – Krawczyk J. Rola szkół zawodowych w rozwoju przemysłu galicyjskiego doby autonomicznej [The role of vocational schools in the development of the Galician industry of an autonomous day] // *Galicja i jej dziedzictwo*. Rzeszów: Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego. 2008. T. 20. Historia wychowania: misja i edukacja. S. 241 – 253. [in Polish].

Krawczyk, 2015 – Krawczyk J. Szkolnictwo zawodowe – rzemieślniczo-przemysłowe, rolnicze i handlowe [Vocational education – craft and industrial, agricultural and commercial] // *Galicja i jej dziedzictwo*. Rzeszów: Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego. 2015. T. 22: Szkolnictwo i oświata w Galicji 1772 – 1918. S. 105 – 122. [in Polish].

Стаття надійшла до редакції 10.02.2018 р.